EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

9. september 2004 *

Kohtuasjas C-304/01,

mille esemeks on tühistamishagi EÜ artikli 230 alusel,

mis on esitatud 2. augustil 2001,

Hispaania Kuningriik, esindaja: esialgu R. Silva de Lapuerta, hiljem N. Díaz Abad, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: T. van Rijn ja S. Pardo Quintillán, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans (ettekandja), kohtunikud C. Gulmann, J.-P. Puissochet, J. N. Cunha Rodrigues ja N. Colneric,

kohtujurist: J. Kokott,
kohtusekretär: vanemametnik M. Múgica Arzamendi,

arvestades kirjalikku menetlust ja 16. oktoobri 2003. aasta kohtuistungil toimunut,

olles 18. novembri 2003. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Hispaania Kuningriik taotleb oma hagis komisjoni 14. juuni 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1162/2001 ICES III, IV, V, VI ja VII alapiirkonnas ning ICES VIII alapiirkonna a, b, d ja e rajoonis merluusivarude taastamiseks võetavate meetmete kohta ning seonduvate tingimuste kohta kalalaevade tegevuse kontrollimiseks (EÜT L 159, lk 4; edaspidi „vaidlustatud määrus") tühistamist.

Õiguslik raamistik

Määrus (EMÜ) nr 3760/92

2 Nõukogu 20. detsembri 1992. aasta määruse (EMÜ) nr 3760/92, millega luuakse ühenduse kalanduse ja akvakultuurisüsteem (EÜT L 389, lk 1), artikli 2 lõige 1 kehtis käesoleva hagi esitamise ajal järgmises sõnastuses:

„Kalavarude kasutamise osas on ühise kalanduspoliitika üldeesmärkideks kaitsta ja säilitada kasutatavaid ja saadaval olevaid mere elusressursse ning sätestada säästlikkusel rajanev ratsionaalne ja vastutustundlik kasutus vastavalt sektori majanduslikele ja sotsiaalsetele tingimustele, arvestades selle mõju mere ökosüsteemile ja eelkõige arvestades nii tootjate kui ka tarbijate vajadusi.

Selleks luuakse kasutamistegevust korraldav ühenduse süsteem, mis peab võimaldama saavutada erinevates kalastuspiirkondades varude ja kasutuse püsivat tasakaalu."

3 Määruse nr 3760/92 sõnastusest ilmneb, et juhul, kui ei ole ette nähtud teisiti, kehtestab nõukogu selle süsteemi tagamiseks üksikasjalised meetmed EÜ asutamislepingu artiklis 43 (muudetuna EÜ artikkel 37) kehtestatud korras. Teatud olukorras on ka komisjon volitatud rakendama kiireloomulisi meetmeid.

4 Nimetatud määruse 18. põhjenduse kohaselt „tuleks ette näha hädameetmete vastuvõtmine tõsiste häirete puhuks, mis võiksid ohustada kalavarude kaitse eesmärke".

5 Selles osas on määruse nr 3760/92 artiklis 15 sätestatud:

„1. Tõsiste ja ootamatute häirete esinemisel, mis võiksid ohustada kalavarude säilimist, teeb komisjon liikmesriigi nõudmisel või omal algatusel otsuse võetavate asjakohaste meetmete kohta, mis ei kehti üle kuue kuu ja millest teatakse liikmesriikidele ja Euroopa Parlamendile ning mis jõustuvad kohe.

2. Kui liikmesriik saadab komisjonile taotluse, teeb komisjon esitatud küsimuse kohta otsuse 10 tööpäeva jooksul.

3. Liikmesriigid võivad komisjoni poolt vastavalt lõikele 1 tehtud otsusega pöörduda nõukogu poole 10 tööpäeva jooksul otsuse teatavakstegemisest.

4. Nõukogu võib ühe kuu jooksul kvalifitseeritud häälteenamusega vastu võtta teistsuguse otsuse."

Vaidlustatud määrus

6 Vaidlustatud määrus on vastu võetud määruse nr 3760/92 artikli 15 alusel. See vastuvõtmine järgnes Rahvusvahelise Mereuurimise Nõukogu (Conseil international pour l'exploration de la mer, CIEM) 2000. aasta novembris antud hoiatusele, et põhjaalade merluusivarusid ohustab vähenemine, samuti tõdesid nõukogu ja komisjon nõukogu 14. ja 15. detsembri 2000 kalandusteemalisel istungjärgul, et nimetatud varude taastamise kava tuleb kiireloomuliselt ellu rakendada.

7 Vaidlustatud määruse neljandast põhjendusest nähtub, et määruse eesmärkideks on „merluusi noorvormide püügi vähendamiseks [...] viivitamata [...] ette näha merluusipüügiks kasutatavate veetavate püüniste võrgusilma üldine suurendamine [...], määrata kindlaks geograafilised piirkonnad, kus eluneb rohkesti merluusi noorvorme ja nähakse ette, et veetavate püünistega püük on lubatud ainult suure võrgusilmaga püünistega, [ja] ette näha lisatingimused, et vähendada merluusi noorvormide sattumist piimtraalidesse".

8 Neid eesmärke järgides on vaidlustatud määruse artiklis 2 sätestatud:

„1. Olenemata määruse (EÜ) nr 850/98 artikli 4 lõikes 4 ja artiklis 15 sätestatud tingimustest, ei tohi 55–99 mm võrgusilmaga veetavaid püüniseid kasutavate laevade pardal hoitavad merluusisaagid (Merluccius merluccius) ületada 20% pardal hoitava mereorganismide kogusaagi massist.

2. Lõikes 1 sätestatud tingimusi ei kohaldata alla 12 meetri pikkuste laevade suhtes, mis pöörduvad sadamasse tagasi 24 tunni jooksul viimasest väljumisajast arvates."

9 Vaidlustatud määruse artiklites 3–5 sisalduvad täiendavad reeglid selle määrusega reguleeritavates piirkondades kasutatavate traalide ja võrkude võrgusilma omaduste ning geograafiliste piirkondade kindlaksmääramiseks, mis seoses merluusi noorvormide ulatuslike varudega on erilise kaitse all, nimetatud määruse artiklites 6–13 on samas normid, mille eesmärgiks on tagada ühelt poolt usaldusväärsete andmete kogumine merluusi väljapüügi ja lossimise kohta ning teiselt poolt kehtestatud kaitsemeetmete järgimine. Viimatinimetatud normide hulka kuulub nõue vaatlejate viibimisest ühenduse liikmesriigi lipu all sõitvate kalalaevade pardal ja kohustus lossida merluusisaak selleks määratud sadamates.

Kaebuse asjaolud ning fakti- ja õigusväited

10 Hispaania Kuningriik kasutas määruse nr 3760/92 artikli 15 lõikega 3 tunnustatud pädevust ja saatis 21. juunil 2001 nõukogule kirja ettepanekuga muuta vaidlustatud määrust. Ettepanekus nõuti nimetatud määruse artikli 2 lõike 2 täielikku tühistamist selles sätestatud erandi väidetavalt diskrimineeriva iseloomu tõttu, et tagada ühetaolised püügitingimused kõigile traaleritele sõltumata laeva pikkusest ja püügiretke kestusest.

11 Hispaania ettepanekut kaalus esmalt nõukogu „kalanduse sisepoliitika" töögrupp 28. juuni 2001. aasta istungil, seejärel alaliste esindajate komitee 11. juuli 2001. aasta

istungil, kuid lõpuks lükkas nõukogu selle 20. juulil 2001 tagasi, kuna ükski teine liikmesriik seda ei toetanud.

12 Olles arvamusel, et ettepaneku tagasilükkamine kahjustab tema huve, esitas Hispaania Kuningriik käesoleva hagi, milles tugineb kolmele fakti- ja õigusväitele, leides, et vaidlustatud määruse õiguslik alus on ekslik ja komisjon ei olnud pädev määrust andma, on rikutud mittediskrimineerimise põhimõtet ning määruse põhjendused on puudulikud.

Kaebus

Esimene väide

13 Hispaania Kuningriik vaidlustab esimese väitega sisuliselt komisjoni pädevuse vaidlustatud määrust anda. Hispaania valitsuse hinnangul annab määruse nr 3760/92 artikli 15 lõige 1, mis ainsana on vaidlustatud määruse õiguslikuks aluseks, komisjonile piiratud määrusandlusõiguse, mida ta võib teostada ainult osutatud sättes ette nähtud juhtudel ja tingimustel ehk sisuliselt vaid siis, kui esinevad tõsised ja ootamatud häired, mis võiksid ohustada kalavarude säilimist, kui komisjoni võetud meetmed on vajalikud ja nende kehtivusaeg on piiratud kuue kuuga. Käesolevas asjas ei ole kaks nendest tingimustest täidetud. Kuigi Hispaania valitsus ei vaidle vastu sellele, et merluusivarude olukord on kriitiline, väidab ta siiski, et vaidlustatud määrusega kehtestatud kiireloomulised meetmed (edaspidi „vaidlustatud meetmed") ei ole määruse nr 3760/92 artikli 15 lõike 1 mõttes vajalikud ning nende kehtivust ei ole ajaliselt piiratud.

14 Esiteks leiab Hispaania valitsus määruse nr 3760/92 artikli 15 lõike 1 alusel kehtestatud meetmete vajalikkuse osas, et seda tingimust tuleb tõlgendada selliselt, et see tähendab kiireloomuliste ja erakorraliste meetmete vastuvõtmist kõnealuse kalandussektori probleemide leevendamiseks. Käesolevas asjas vaidlustatud meetmed ei vasta mingil juhul neile nõuetele, kuna vaidlustatud määrus on vastu võetud alles kuus kuud pärast seda, kui nõukogu ja komisjon otsustasid, et merluusivarude taastamise kava tuleb viivitamatult ellu rakendada. Siit järeldub, et selle kuue kuu jooksul oleks nõukogul olnud piisavalt aega otsustada vajalike kaitsemeetmete üle tavaliste reeglite alusel, nimelt järgides määruse nr 3760/92 artiklis 4 sätestatud korda, nii et artiklis 15 sätestatud erandlikku menetlust ei oleks vaja olnud tarvitusele võtta.

15 Hispaania valitsus seab kahtluse alla ka vaidlustatud meetmete tõhususe. Selles osas ta väidab, et keeld pääseda teatud püügipiirkondadesse või keeld püüda teatud kalaliike sobivad palju paremini merluusivarudele korvamatute kahjude ärahoidmiseks kui sellised meetmed nagu võrgusilma suuruse suurendamine või lossimissadamate kindlaksmääramine, mis lisaks kõigele lähevad kaluritele ja liikmesriikidele kalliks maksma.

16 Teiseks toob Hispaania valitsus esile, et komisjoni rakendatud meetmete piiratud kehtivusaja tingimus ei ole käesolevas asjas samuti täidetud, kuna vaidlustatud määrus ei sisalda selle ajalist kehtivust piiravaid sätteid.

17 Selles osas tuleb esmalt meenutada, et määruse nr 3760/92 lugemisel nähtub, et põhimõtteliselt on kalanduse ja akvakultuurisüsteemi loomise meetmete vastuvõtmine nõukogu pädevuses, nimelt selle määruse artikli 4 lõike 1 rakendamiseks

ühenduse meetmete vastuvõtmine, millega määratakse püügipiirkondade ja ressursside kasutamise tingimused ning kasutamisega seotud tegevuse tingimused, kuid sama määruse artikli 15 lõike 1 alusel on siiski komisjon pädev vastu võtma asjakohaseid meetmeid „tõsiste ja ootamatute häirete esinemisel, mis võiksid ohustada kalavarude säilimist". See pädevus, mida võib teostada liikmesriigi taotlusel või komisjoni initsiatiivil, on vastavuses eelnimetatud direktiivi 18. põhjenduses väljendatud mõttega, et „tuleks ette näha hädameetmete vastuvõtmine tõsiste häirete puhuks, mis võiksid ohustada kalavarude kaitse eesmärke".

18 Käesolevas asjas ei vaidle Hispaania valitsus vastu sellele, et selline häire esineb, kui põhjapiirkonna merluusivarude kriitilist olukorda on ühenduse tasandil kinnitanud nõukogu ja komisjon ning rahvusvahelises plaanis Rahvusvaheline Mereuurimise Nõukogu. Tema kriitika on suunatud menetluse aeglusele, mis viis vaidlustatud meetmete vastuvõtmiseni, nende meetmete sobimatusele ning õiguslikule ebakindlusele, mis tuleneb meetmete ajalist kestust käsitlevate täpsustuste puudumisest vaidlustatud määruses.

19 Selle väite esimese osa suhtes tuleb märkida, et määruse nr 3760/92 teise põhjenduse sõnastusest nähtub, et tuleks püüelda vee-elusressursside ja akvakultuuri ratsionaalse ja vastutustundliku kasutamise poole, tunnustades samal ajal kalandussektori vajadust kaitsta oma huve selle sektori pikaajalise arengu ja majanduslike ja sotsiaalsete tingimuste tagamiseks, samuti vajadust kaitsta tarbijate huve. Neid eesmärke silmas pidades puudub igasugune alus tõlgendada kitsendavalt sama määruse artikli 15 lõiget 1, mille alusel nõukogu on delegeerinud komisjonile pädevuse võtta tarvitusele asjakohased meetmed tõsiste ja ootamatute häirete esinemisel, mis võiksid ohustada kalavarude säilimist.

20 Neist tingimustest, millele nõukogu on komisjoni pädevuse teostamise allutanud, samuti määruse nr 3760/62 kaheksateistkümnenda põhjenduse sõnastusest ilmneb, et komisjon peab asjakohased meetmed võimalikult kiiresti vastu võtma, kuigi selle määruse artiklis 15 ei ole kõnealuse pädevuse teostamist spetsiaalselt seostatud viivitamatu tegutsemise nõudega. Samuti ei ole seal sätestatud sellisteks juhtudeks nagu käesolevas asjas, kus komisjon ei ole saanud liikmesriigi taotlust, täpset tähtaega, mille jooksul komisjon peaks pädevuse aegumise ähvardusel tegutsema. Ühtlasi ei tulene nimetatud määrusest mingil juhul ühenduse seadusandja kavatsust piirata pädevuse delegeerimist komisjonile selliselt, et komisjon ei saaks enam tegutseda, kui nõukogul endal on võimalik vajalikke meetmeid vastu võtta.

21 Käesolevas asjas ei saa komisjonile ette heita, et ta oleks asjatult viivitanud vaidlustatud meetmete vastuvõtmisega. Vaidlust ei ole selles, et komisjon alustas juba 2001. aasta jaanuaris, mõni nädal pärast seda, kui nõukogu ja komisjon olid tõdenud vajadust kiireloomuliselt ellu rakendada merluusivarude taastamise kava, vajalikke läbirääkimisi kokkuleppe saavutamiseks meetmete olemuses ning need läbirääkimised, milles Hispaania valitsus aktiivselt osales, kestsid kuni vaidlustatud määruse andmiseni. Samuti ei ole vaidlust selles, et nimetatud määruse andmise ajal oli täidetud tingimus tõsiste ja ootamatute häirete esinemisest, mis võiksid ohustada kalavarude säilimist, kuna põhjapiirkonna merluusivarude olukord oli endiselt kriitiline.

22 Neil põhjendustel ei saa nõustuda Hispaania valitsuse väitega, et komisjon on asjaomaste meetmete rakendamisega viivitamise tõttu minetanud talle määruse nr 3760/92 artikli 15 lõikega 1 delegeeritud pädevuse.

23 Selles osas, milles Hispaania valitsus vaidlustab esimese väite esimeses osas vaidlustatud meetmete vajalikkuse, seades kahtluse alla nende tõhususe, tuleb tõdeda, et komisjonil on ulatuslik kaalutlusruum sellistes olukordades nagu käesolevas asjas, kus komisjonil tuleb hinnata nii keerulist olukorda kui ka rakendatavate meetmete olemust ja ulatust. Sedalaadi kaalutlusõiguse kasutamist kontrollides peab kohus piirduma uurimisega, kas esineb ilmne viga või võimu väärtarvitamine või on kõnealune ametiasutus ilmselgelt ületanud oma kaalutlusõiguse piire (vt selles küsimuses eelkõige Euroopa Kohtu 19. veebruari 1998. aasta otsus kohtuasjas C-4/96: NIFPO ja Northern Ireland Fishermen's Federation, EKL 1998, lk I-681, punktid 41 ja 42; 5. oktoobri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-179/95: Hispaania *v.* nõukogu, EKL 1999, lk I-6475, punkt 29, ja 25. oktoobri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-120/99: Itaalia *v.* nõukogu, EKL 2001, lk I-7997, punkt 44).

24 Hispaania valitsus ei ole käesolevas asjas osutanud, et komisjon oleks oma pädevust teostades teinud taolise vea, kasutanud võimu vääriti või ületanud ilmselgelt oma kaalutlusõiguse piire. Kui ta otsustas kehtestada meetmed, millega ei keelatud merluusipüüki ega kalalaevade pääsu teatud geograafilistesse piirkondadesse, vaid üksnes piirati lubatud püügikoguseid ja suurendati sel otstarbel kasutatavate võrkude võrgusilma suurust, on komisjon täielikult arvesse võtnud vajaduse kaitsta kohasel viisil mere elusressursse ja kalandussektori pikaajalise arengu huve. Püügi täielik keelamine oleks võinud kaasa tuua oluliselt kahjulikumad tagajärjed mitte ainult merluusipüügi vaid ka muude kalaliikide püügiga tegelevatele kaluritele, sest merluusipüük, nagu komisjon Hispaania valitsuse vastuväiteid esile kutsumata sedastas, kuulub traditsiooniliselt kaaspüügi valdkonda.

25 Eeltoodust järeldub, et esimese väite esimene osa tuleb tagasi lükata.

26 Esimese väite teise osa suhtes, mille kohaselt komisjon on ületanud oma volituste piire ja rikkunud õiguskindluse põhimõtet sellega, et vaidlustatud määruses puuduvad vaidlustatud meetmete ajalist kehtivust täpsustavad sätted, tuleb sedastada, et nimetatud määrus ei anna mingit alust väita, et need meetmed oleksid kehtivad üle kuue kuu.

27 Vaidlustatud määrus on sõnaselgelt antud määruse nr 3760/92 artikli 15 lõike 1 alusel, kus on selgelt sätestatud, et komisjoni võetud asjakohased meetmed „ei kehti üle kuue kuu". Kui ükski säte ei näe ette teisiti — isegi siis, kui komisjon oleks pidanud vaidlustatud määruse kehtivusaega täpsemalt selgitama — on see kehtivusaeg, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 35 on märkinud, paratamatult kuus kuud, mida tuleb arvestada vaidlustatud meetmete jõustumisest arvates, kuna see on vaidlustatud määruse ainsaks õiguslikuks aluseks oleva määruse nr 3760/92 eelmainitud sättega lubatud maksimaalne tähtaeg.

28 Arvestades kõiki eeltoodud kaalutlusi, tuleb järeldada, et komisjon oli pädev vaidlustatud määrust andma.

29 Seega tuleb esimene väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

Teine väide

30 Teise väitega vaidlustab Hispaania Kuningriik vaidlustatud määruse artikli 2 lõikes 2 ette nähtud vahetegemise alla 12 meetri pikkuste laevade, mis pöörduvad sadamasse tagasi 24 tunni jooksul viimasest väljumisajast arvates, ja pikemate laevade vahel. Hispaania valitsuse hinnangul on selline vahetegemine diskrimineeriv, kuna kahjustab Hispaania kalalaevastikku rohkem kui teiste liikmesriikide kalalaevastikke. Tulenevalt märkimisväärsest vahemaast Hispaania ranniku ja merluusi püügipiirkondade vahel, mida vaidlustatud määrus käsitleb, saavad Hispaania kalurid kasutada vaid üle 12 meetri pikkusi laevu, mis sooritavad üle 24 tunni kestvaid reise, samal ajal kui teiste liikmesriikide kalurid, kelle rannik on nimetatud püügipiirkondadele lähemal, saavad harrastada püüki alla 12 meetri pikkuste laevadega ja saada seetõttu kasu osutatud artikli 2 lõikes 2 sätestatud erandist.

31 Selles osas tuleb esmalt meenutada, et võrdse kohtlemise või mittediskrimineerimise põhimõte eeldavad, et sarnaseid olukordi ei koheldaks erinevalt ega erinevaid olukordi ühetaoliselt, kui selline kohtlemine ei ole objektiivselt põhjendatud.

32 Käesolevas asjas erineb üle 12 meetri pikkuste laevade kohtlemine lühematele laevadele osaks saavast kohtlemisest, kui viimatinimetatud pöörduvad sadamasse tagasi 24 tunni jooksul viimasest väljumisajast arvates. Vaidluse pooled on erineval arvamusel käsitletavate olukordade võrreldavuse osas ja eriti küsimuses, kas seda erinevat kohtlemist on võimalik objektiivsete asjaoludega õigustada.

33 Vaidlustatud määruses sätestatud olukordade võrreldavuse osas on komisjoni väidete kohaselt väikelaevad objektiivselt erinevas seisus muude laevadega võrreldes. Esiteks on nende püügivõimalused paratamatult piiratud rannikuvetega, erinevalt suurema üldpikkuse või tonnaažiga laevadest ei pääse väikelaevad tavaliselt avamerel asuvatesse püügipiirkondadesse. Teiseks iseloomustab väikelaevade tegevust „oportunism" selles mõttes, et nad püüavad kalaliike, mis nende läbitud piirkonnas esinevad, ja nende kalastustegevus ei ole orienteeritud ühe kalaliigi väljapüügile.

34 Eelnevast järeldub, et selles osas ei ole väikelaevad samasuguses seisus kui suurema üldpikkusega laevad.

35 Mis puudutab kahte liiki laevadele vaidlustatud määruse kohaselt osaks saava erineva kohtlemise õigustamist, siis selles suhtes on komisjon märkinud, et väikelaevadele vaidlustatud määrusega ette nähtud reeglite kohaldamine oleks asjaomaseid ettevõtjaid sundinud varustama oma laevad püünistega, mille võrgusilma suurus on 100 mm või rohkem, mis mitte ainult nõuaks väikelaevade omanikelt arvestatavaid majanduslikke investeeringuid, vaid võiks vähendada ka muude kalaliikide väljapüüki ja sellega ohustada kõnealuste ettevõtjate toimetulekut. Neid asjaolusid arvestades oleks taoliste reeglite kohaldamine väikelaevade suhtes olnud ebaproportsionaalne, pidades ühtlasi silmas vaidlustatud meetmete ajutist iseloomu, kuivõrd nende kehtivusaeg on piiratud kuue kuuga.

36 Taolisi sotsiaalmajanduslikke tegureid arvestades oli vaidlustatud määruse artikli 2 lõikes 2 väikelaevade kasuks sätestatud erand komisjoni hinnangul objektiivselt

õigustatud, seda enam, et merluusi väljapüügi üldine tase väikelaevade puhul on madal. Komisjon sedastab selles osas, et nende väljapüük moodustab mitte üle 4% nimetatud kalaliigi koguväljapüügist.

37 Hispaania valitsus vaidlustab erandi, mis on sätestatud vaidlustatud otsuse artikli 2 lõikes 2, kuna sellel puudub tehniline põhjendus, sest püüniste võrgusilma suurusel puudub igasugune seos laevade pikkusega, ning väikelaevade väljapüük võib merluusivarude säilimist mõjutada rohkem kui üle 12 meetri pikkuste laevade väljapüük.

38 Hispaania valitsuse esimese väitega ei saa nõustuda. Nagu komisjoni vastuväidetest nähtub, ei rajane erandi õigustamiseks esitatud põhjendused laevade pikkuse ja nende püüniste võrgusilma suuruse vahelisel suhtel, vaid on seotud soovimatute tagajärgedega, mis kaasneksid vaidlustatud määruses sätestatud reeglite täieulatusliku kohaldamisega väikelaevadele, tulenevalt nende püügitegevuse erisustest.

39 Mis puudutab teist argumenti, siis ei ole Hispaania valitsus esitanud ühtki veenvat tõendit toetamaks väidet, mille kohaselt alla 12 meetri pikkuste laevade väljapüük ohustab merluusivarude säilimist rohkem kui suurema pikkusega laevade väljapüük.

40 Kohtuistungil on komisjon tõepoolest täpsustanud, et ta jagab Hispaania valitsuse seisukohta selles, et rannikuvetes, kus kalastavad väikelaevad, on merluusi noorvormide kontsentratsioon suurem kui rannikust kaugemal asuvates piirkondades, kuid ta kordas ühtlasi oma kirjalikes märkustes esitatud teesi, mille kohaselt vaidlustatud määruse artikli 2 lõikes 2 sätestatud erandiga hõlmatud laevade väljapüük moodustab väga väikese osa — mitte üle 4% — nimetatud kalaliigi koguväljapüügist.

41 Kui Hispaania valitsusele kohtuistungil sellekohane küsimus esitati, vaidlustas ta komisjoni esitatud protsendiosa, kuid ei suutnud esitada muid arvulisi andmeid merluusi väljapüügi kohta. Selles osas piirdus ta selgitusega, et Hispaanias ei ole alla 12 meetri pikkusi laevu, mis saaksid kasutada kõnealuse erandiga loodud eeliseid ja seetõttu peaks antud liiki laevade väljapüüki hindama liikmesriik, kelle lipu all need sõidavad.

42 Neil asjaoludel ei saa nõustuda väitega, et alla 12 meetri pikkuste laevade väljapüük ohustab merluusivarude säilimist rohkem kui suurema pikkusega laevade väljapüük.

43 Eelnevast järeldub, et Hispaania valitsus ei ole lükanud ümber komisjoni teesi, mille kohaselt väikelaevade olukord erineb suuremate laevade olukorrast, ega komisjoni argumente näitamaks, et kahte liiki laevade erinev kohtlemine on objektiivsete teguritega õigustatud. Neil asjaoludel ei ole Hispaania valitsus suutnud tõendada vaidlustatud määruse artikli 2 lõikes 2 sätestatud erandi diskrimineerivat iseloomu.

44 Seda tõdemust kinnitavad kohtule esitatud dokumentide uurimisel ilmnenud täiendavad seigad.

45 Esmalt tuleb tõdeda, et piirates erandi rakendusala väikelaevadega, mis pöörduvad sadamasse tagasi 24 tunni jooksul viimasest väljumisajast arvates, on komisjon võtnud tarvitusele abinõu, mis peab tagama, et erandiga loodud eeliste toime on piiratud vaid nende laevadega, mille kohta käivad erandit õigustavad põhjendused, nimelt laevadega, mis paratamatult tegelevad püügiga vaid piiratud rannikualadel ja mille kalastustegevus on „oportunistliku" iseloomuga.

46 Vastupidi Hispaania valitsuse väitele, mille kohaselt karistab vaidlustatud määrus eriliselt Hispaania laevastikku, tuleb tõdeda, et teiste liikmesriikide laevastikud on samasuguses seisus nagu Hispaania laevastik, kuna vahemaa vaidlustatud määrusega reguleeritud piirkondadeni on ka neile liiga suur selleks, et nende liikmesriikide lippude all sõitvad väikelaevad saaksid kasu vaidlustatud määruse artikli 2 lõikes 2 sätestatud erandist. Kohtule esitatud dokumentidest nähtub, et see puudutab eelkõige Belgia ja Madalmaade laevastikke.

47 Lõpuks tuleb tõdeda, et vaidlustatud meetmed ei riiva mingil juhul Hispaania kalureid, kelle laevad on alla 12 meetri pikkused, kuna vaidlustatud määrus — tulenevalt selle pealkirjast ja artiklist 1, mis puudutavad geograafilist rakendusala — ei laiene ICES rajoonidele VIII c ning IX a ja b, mis vastavalt paiknevad piki Hispaania ja Portugali rannikut. Nagu kohtujurist on oma ettepaneku punktides 48 ja 50 märkinud, võivad Hispaania väikelaevad seega nimetatud rajoonides Hispaania Kuningriigile eraldatud kvootide ulatuses tavapäraselt kalastada.

48 Eeltoodud põhjendustel tuleb mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumisest tuletatud väide täielikult tagasi lükata.

Kolmas väide

49 Kolmandas väites viitab Hispaania Kuningriik EÜ artiklis 253 sätestatud põhjendamiskohustuse rikkumisele. Selles osas ta osutab, et vaidlustatud määruse põhjendustes puuduvad täielikult selgitused, miks komisjon on teinud vahet alla 12 meetri pikkuste ja sellest pikemate laevade vahel, kuigi käesolevas asjas ei ole mingit otsest seost püüniste või traalide võrgusilma suuruse ja kalalaeva pikkuse vahel, ja et vaidlustatud määruse artikli 2 lõikes 2 sätestatud erand ei ole abinõu, mis spetsiaalselt soodustaks merluusivarude säilimist.

50 Selles osas tuleb meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab EÜ artikliga 253 nõutav põhjendamiskohustus olema täidetud vastavalt asjaomase õigusakti iseloomule ning tooma selgelt ja ühemõtteliselt esile toimingu sooritanud ametiasutuse kaalutlused, nii et huvitatud isikud saavad teada võetud meetmete põhjustest ning pädev kohus saab kontrollida akti seaduslikkust (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *v.* nõukogu, punkt 28, ja 11. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-445/00: Austria *v.* nõukogu, EKL 2003, lk I-8549, punkt 49), siiski ei ole nõutav, et põhjenduses oleksid esitatud kõik asjakohased faktilised ja õiguslikud üksikasjad. Küsimust, kas õigusakti põhjendused vastavad EÜ artikli 253 nõuetele, tuleb hinnata mitte ainult akti sõnastusest lähtudes, vaid arvestades selle tausta ning asjakohaseid õigusnorme nende kogumis. Nii on see eriti juhtudel, kui liikmesriigid on vaidlustatud õigusakti ettevalmistamisega lähedalt seotud ja seega kursis akti vastuvõtmise aluseks olevate põhjustega (vt eelkõige eespool viidatud kohtuotsus

Itaalia *v.* nõukogu, punkt 29, ja kohtuotsus Austria *v.* nõukogu, punkt 99, samuti 6. novembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-293/00: Madalmaad *v.* komisjon, EKL 2003, lk I-12775, punktid 55 ja 56).

51 Ühtlasi tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et põhjendamiskohustuse ulatus sõltub asjaomase õigusakti iseloomust ning üldakti puhul piisab, kui põhjendustes on osutatud ühelt poolt üldisele olukorrale, mis tingis akti vastuvõtmise, ja teiselt poolt üldistele eesmärkidele, mille saavutamiseks see on mõeldud. Sellel taustal on Euroopa Kohus täpsustanud, et kohatu oleks nõuda, et erinevad tehnilised valikud oleks eraldi põhjendatud, kui vaidlustatud õigusaktist ilmnevad ametiasutuse taotletavad olemuslikud eesmärgid (vt eelkõige 7. novembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-168/98: Luksemburg *v.* parlament ja nõukogu, EKL 2000, lk I-9131, punkt 62, ja 9. septembri 2003. aasta otsus kohtuasjas C-361/01 P: Kik, EKL 2003, lk I-8283, punkt 102).

52 On vaieldamatu, et käesolevas asjas on tegu samasuguse olukorraga. Esiteks on komisjon vaidlustatud määruse neljandas põhjenduses selgelt esitanud määruse eesmärgi ja selle saavutamiseks kavandatud meetmed.

53 Teiseks, nagu käesoleva otsuse punktis 21 juba märgitud, osales Hispaania valitsus aktiivselt läbirääkimistel ja konsultatsioonidel, mis eelnesid vaidlustatud määruse vastuvõtmisele, nii et ta oli üksikasjadeni kursis nii põhjustega, mis tingisid määruse vastuvõtmise, kui ka komisjoni poolt merluusivarude kiire vähenemise peatamiseks kavandatud meetmetega, mille suhtes komisjon oli võtnud arvesse spetsiifilisi raskusi, mis need meetmed teatud kalurite gruppidele võisid põhjustada.

54 Neil asjaoludel ei olnud komisjon kohustatud vaidlustatud määruse põhjendustes selgitama põhjusi, mis õigustavad artikli 2 lõikes 2 alla 12 meetri pikkuste laevade kasuks sätestatud erandit.

55 Eeltoodud kaalutlustel tuleb seega ka kolmas väide põhjendamatuse tõttu tagasi lükata.

56 Kuna ükski Hispaania Kuningriigi hagi põhistamiseks esitatud kolmest väitest ei leidnud toetust, tuleb hagi tervikuna jätta rahuldamata.

Kohtukulud

57 Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Hispaania Kuningriik on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud temalt välja mõista.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja Hispaania Kuningriigilt.

Allkirjad